

T/3585/94. szám

Érkezett: 2011 JÚL 08.

Az Országgyűlés
Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi
bizottságának

a j á n l á s a

az alapvető jogok biztosáról szóló T/3585. számú törvényjavaslat

z á r ó   v i t á j á h o z

(Együtt kezelendő a T/3585/87. sz. egységes javaslattal)

Tisztelt Országgyűlés!

Az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága (továbbiakban: Alkotmányügyi bizottság) megvitatta **az alapvető jogok biztosáról** szóló, T/3585/87. számon beterjesztett egységes javaslatot, továbbá az ahhoz benyújtott T/3585/88-93. számú zárószavazás előtti módosító javaslatokat.

Az **egységes javaslat 47. és 49. §-ainak elfogadásához** – az Alkotmány 24. § (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának „igen” szavazata szükséges.

1. Dr. Schiffer András képviselő az egységes javaslat **3. § (1) bekezdésének** a következő szerkezeti és tartalmi módosítását, valamint **új (2)-(3) bekezdéssel** történő kiegészítését javasolja:

"3. § (1) Az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese

a) figyelemmel kíséri és az alapvető jogok biztosára vonatkozó szabályoknak a (3) bekezdésben meghatározottak eltérésekkel az alkalmazásával ellenőrzi azon jogszabályi rendelkezések érvényesülését, amelyek biztosítják a környezet és a természet (a továbbiakban együtt: környezet) állapotának fenntarthatóságát és javítását,

b) figyelemmel kíséri és elősegíti a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülését[, és].

(2) Az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese

a) rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát **[a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülésével kapcsolatos] a feladatkörével összefüggő** tapasztalatairól,

b) **[felhívja az alapvető jogok biztosának figyelmét a természetes személyek nagyobb csoportját érintő jogsértés veszélyére,**

c)] az alapvető jogok biztosának hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja,

[d)] c) erre vonatkozó felkérés esetén közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,

[e)] d) [javasolhatja, hogy] feladatkörében eljárva az alapvető jogok biztosára vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával az Alkotmánybírósághoz fordul**[jon]hat.**

(3) Az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese a feladatkörében eljárva

a) felhívhatja a környezetet jogellenesen veszélyeztető, szennyező vagy károsító (a továbbiakban együtt: a környezetet károsító) személyt vagy szervezetet e tevékenységének megszüntetésére, a felhívás eredménytelensége vagy eredményének nem kielégítő volta esetén kérheti a bíróságtól, hogy a környezetet károsító személyt vagy szervezetet tiltsa el a környezetet károsító magatartástól, kötelezze a károk megelőzéséhez szükséges intézkedések megtételére, valamint a környezetet károsító magatartás tanúsítását megelőző környezeti állapot helyreállítására,

b) felhívhatja a hatáskörrel rendelkező hatóságot a környezet védelmére vonatkozó intézkedés megtételére,

c) a környezet állapotával összefüggő közigazgatási döntéssel szemben felügyeleti eljárás lefolytatását kezdeményezheti, amelyet az arra hatáskörrel rendelkező szerv köteles lefolytatni,

e) a környezet állapotával összefüggő, előzetesen végrehajthatóvá nyilvánított vagy bírósági felülvizsgálattal nem érintett közigazgatási döntés végrehajtásának felfüggesztését kezdeményezheti, amely esetben a felfüggesztést haladéktalanul el kell rendelni,

f) a környezet állapotával összefüggő közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálata során a perben beavatkozóként részt vehet,

g) az államháztartás alrendszereihez kapcsolódó vagyont érintően a környezetet károsító személlyel vagy szervezettel szembeni kártérítési igényt a külön törvényben meghatározott költségvetési előirányzat javára érvényesítheti,

h) véleményezi a feladatkörével összefüggő jogszabályok, illetve más kormányzati előterjesztések tervezeteit, feladatkörében jogalkotásra tehet javaslatot,

i) megismerheti és véleményezheti a helyi önkormányzatok hosszú távú fejlesztési, területrendezési, valamint a jövő nemzedékek életminőségét egyébként közvetlenül érintő terveit és koncepcióit,

j) véleményezi a környezetvédelmi vagy természetvédelmi tárgyú, valamint az emberiség közös örökségét és közös gondjait érintő nemzetközi szerződések kötelező hatályának elismerésére vonatkozó előterjesztéseket, közreműködik e nemzetközi szerződések alapján készülő nemzeti jelentések elkészítésében, továbbá figyelemmel kíséri, értékeli e szerződések magyar joghatóság alá tartozó érvényesülését,

k) részt vesz a feladatkörével összefüggő ügyekben az Európai Unió kormányzati részvétellel működő intézményeiben képviselt magyar álláspont kialakításában,

l) részt vehet a jogszabály rendelkezése alapján kötelezően tartandó, feladatkörével összefüggő közmeghallgatáson."

Megjegyzés: Az indítvány szövege szó szerint megegyezik a T/3585/13. számú módosító javaslattal, melyről az Országgyűlés már döntött.

Az első helyen kijelölt bizottság döntése:
- a módosító javaslat nem házszabályszerű.

Indokolás: Lásd a T/3585/92. számú módosító javaslat indokolását.

2. Dr. Schiffer András képviselő az egységes javaslat **3. § (2) bekezdésének** a következő szerkezeti és tartalmi módosítását javasolja:

"(2) Az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese

a) figyelemmel kíséri és az alapvető jogok biztosára vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával ellenőrzi a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülését, [és]

[a)] b) rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát [a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülésével kapcsolatos] a feladatkörével összefüggő tapasztalatairól,

[b) felhívja az alapvető jogok biztosának figyelmét a természetes személyek nagyobb csoportját érintő jogsértés veszélyére,]

c) az alapvető jogok biztosának hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja,

d) erre vonatkozó felkérés esetén közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,

e) [javasolhatja, hogy] feladatkörében eljárva az alapvető jogok biztosára vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával az Alkotmánybírósághoz fordul[jon]hat."

Megjegyzés: Az indítvány szövege szó szerint megegyezik a T/3585/21. számú módosító javaslattal, melyről az Országgyűlés már döntött.

Az első helyen kijelölt bizottság döntése:
- a módosító javaslat nem házsabályszerű.

Indokolás: Lásd a T/3585/91. számú módosító javaslat indokolását.

3. Az Előterjesztő az egységes javaslat 8. § (2) bekezdésének a következő módosítását javasolja:

"(2) Az alapvető jogok biztosa és helyettese más [kereső tevékenységet] keresőtevékenységet nem folytathat, és egyéb tevékenységéért – a tudományos, oktatói, művészeti, szerzői jogi védelem alá eső, valamint lektori és szerkesztői tevékenységet kivéve – díjazást nem fogadhat el."

Indokolás: Lásd a T/3585/90/1. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

4. Az Előterjesztő az egységes javaslat 18. § (3) bekezdés f) pontjának a következő módosítását javasolja:

/ (3) Az alapvető jogok biztosa nem vizsgálhatja/

"f) az ügyészség[i] nyomozást végző [ügyészségi] szerve kivételével az ügyészség"

/tevékenységét./

Indokolás: Lásd a T/3585/90/2. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

5. Az Előterjesztő az egységes javaslat 20. § (2) bekezdés a) pontjának a következő módosítását javasolja:

/ (2) Az alapvető jogok biztosa a beadványt elutasítja, ha/

"a) az nem felel meg a 18. § (1) bekezdésében, [(4)] (3) bekezdésében vagy [(6)–(8)] (5)–(7) bekezdésében meghatározott feltételeknek,"

Indokolás: Lásd a T/3585/90/3. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

6. Az Előterjesztő az egységes javaslat 20. § (5) bekezdésének a következő módosítását javasolja:

"(5) Az alapvető jogok biztosa a hatáskörébe nem tartozó ügyre vonatkozó beadványt – a beadványtevő egyidejű értesítése mellett – az arra hatáskörrel rendelkező szervhez átteszi, ha a rendelkezésére álló adatok alapján a hatáskörrel rendelkező szerv kiléte megállapítható. Ha az alapvető jogok biztosa hatáskörébe nem tartozó ügyre vonatkozó beadvány alapján az alapvető jogok biztosa azt állapítja meg, hogy az ügyben bírósági eljárás kezdeményezésének van helye, erről a beadványtevőt értesíti."

Megjegyzés: Az Előterjesztő képviselője a bizottság ülésén pontosította a módosító javaslatot, az ajánlás ennek megfelelően tartalmazza.

Indokolás: Lásd a T/3585/90/4. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

7. Az Előterjesztő az egységes javaslat 22. § (2) bekezdésének a következő módosítását javasolja:

"(2) Az alapvető jogok biztosának vagy a felhatalmazása alapján a vizsgálatot végző munkatársának a helyszíni ellenőrzés során a Magyar Honvédség, a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szervei, valamint bünyügyi főigazgatósága és annak alsó- és középfokú szervei működésére szolgáló területekre történő belépésének, tartózkodásnak és kilépésének rendjét a honvédelemért felelős miniszter, a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felügyeletére kijelölt miniszter határozza meg."

Indokolás: Lásd a T/3585/90/5. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

8. Az Előterjesztő az egységes javaslat 22. § (4) bekezdés b) pontjának a következő módosítását javasolja:

/(4) A vizsgált hatóság munkatársa a meghallgatás során a válaszadást megtagadhatja, ha/

"b) a válaszadás során magát vagy a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozóját[,] bűncselekmény elkövetésével vádolná, az azzal kapcsolatos kérdésben."

Indokolás: Lásd a T/3585/90/6. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

9. Az Előterjesztő az egységes javaslat 23. § (1) bekezdés b) pontjának a következő módosítását javasolja:

/23. § (1) Az alapvető jogok biztosa a Magyar Honvédséget érintő vizsgálata során nem tekinthet be/

"b) a Magyar Honvédség hadrendje hadrendi kivonatát seregtestszintig bezárólag tartalmazó, valamint a hadászati anyagi készletek megalakítására, fenntartására[,] és széttelepítésére vonatkozó összesített adatokat tartalmazó iratba,"

Indokolás: Lásd a T/3585/90/7. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

10. Az Előterjesztő az egységes javaslat 23. § (3) bekezdés c) pontjának a következő módosítását javasolja:

/(3) Az alapvető jogok biztosa a rendőrséget érintő vizsgálata során nem tekinthet be/

"c) a nemzetbiztonsági szolgálatoknak a rendőrséggel történő együttműködésével kapcsolatos, és az abból származó[,] vagy arra vonatkozó minden, a (2) bekezdésben meghatározott adatot tartalmazó iratba,"

Indokolás: Lásd a T/3585/90/8. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

11. Az Előterjesztő az egységes javaslat 23. § (4) bekezdés c) pontjának a következő módosítását javasolja:

/(4) Az alapvető jogok biztosa a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szerveit és bünyügyi főigazgatóságát érintő vizsgálata során nem tekinthet be/

"c) a nemzetbiztonsági szolgálatoknak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szervével történő együttműködésével kapcsolatos, és az abból származó[,] vagy arra vonatkozó minden, a (2) bekezdésben meghatározott adatot tartalmazó iratba,"

Indokolás: Lásd a T/3585/90/9. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

12. Az Előterjesztő az egységes javaslat 23. § (4) bekezdés f) és g) pontjának a következő módosítását javasolja:

/(4) Az alapvető jogok biztosa a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szerveit és bünyügyi főigazgatóságát érintő vizsgálata során nem tekinthet be/

"f) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szervével titkosan együttműködő magánszemélyek azonosítását lehetővé tevő iratba, kivéve, ha a jogsérelem az együttműködő személyt érte, és a kivizsgálást maga kéri,

g) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szerve által titkos információgyűjtésre használt eszközök és módszerek működésének és működtetésének műszaki-technikai adatait tartalmazó[,] vagy az azokat alkalmazó személyek azonosítását lehetővé tevő iratba,"

Indokolás: Lásd a T/3585/90/10. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

13. Az Előterjesztő az egységes javaslat 23. §-ának új (5) bekezdéssel történő kiegészítését, valamint (6) bekezdésének a következő módosítását javasolja:

"(5) Az alapvető jogok biztosa az ügyészség nyomozást végző szervét érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) a tanú személyi adataiba, ha azok zárt kezelését a büntetőeljárásról szóló törvény alapján elrendelték,

b) az ügyészség nyomozást végző szervének titkos információgyűjtése során keletkezett iratba,

c) az ügyészség nyomozást végző szervének a titkos információgyűjtést végző szervekkel történő együttműködésével kapcsolatos, és az abból származó vagy arra vonatkozó minden, a (2)-(4) bekezdésben a titkos információgyűjtést végző szervekkel kapcsolatban meghatározott iratba,

d) a rendőrséggel titkosan együttműködő magánszemélyek azonosítását lehetővé tevő iratba, kivéve, ha a jogsérelem az együttműködő személyt érte, és a kivizsgálást maga kéri.

[(5)] (6) Az alapvető jogok biztosa a Nemzeti Biztonsági Felügyeletnek a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott feladatait érintő vizsgálata során nem tekinthet be a rejtjeltevékenység szakirányításával és hatósági engedélyezésével, felügyeletével kapcsolatos iratba.

[(6)] (7) Ha az alapvető jogok biztosa az ügy teljes körű feltárása érdekében az (1)-[(5)](6) bekezdésben meghatározott iratok megvizsgálását is szükségesnek tartja, a feladatkörrel rendelkező minisztertől kérheti azok megvizsgálását. A feladatkörrel rendelkező

miniszter köteles az alapvető jogok biztosa által megkívánt vizsgálatot elvégezni vagy elvégeztetni, és a vizsgálat eredményéről az alapvető jogok biztosát az általa megállapított határidőn belül tájékoztatni. A határidő nem lehet rövidebb harminc napnál."

Indokolás: Lásd a T/3585/90/11. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

14. Az Előterjesztő az egységes javaslat 39. § (1) és (2) bekezdésének a következő módosítását javasolja:

"39. § (1) Ha a beadvány alapján feltehető, hogy – a 18. § [(4)](3) bekezdésben megjelölt szervek kivételével – a hatóságnak nem minősülő szervezet tevékenysége vagy mulasztása természetes személyek nagyobb csoportjának alapvető jogait súlyosan sérti, az alapvető jogok biztosa kivételesen eljárhat (a továbbiakban: kivételes vizsgálat).

(2) A kivételes vizsgálatra a 18. § [(6)–(9)] (5)–(8) bekezdését, a 19. §-t, a 20. §-t, a 27. § (1), (3) és (4) bekezdését, a 28–30. §-t és a 34–37. §-t kell alkalmazni."

Indokolás: Lásd a T/3585/90/12. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

15. Dr. Schiffer András képviselő az egységes javaslat 41. § (3) bekezdésének a következő módosítását javasolja:

"(3) A Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát az alapvető jogok biztosa normatív utasításban állapítja meg. A Szervezeti és Működési Szabályzat helyettesekre vonatkozó rendelkezéseit az alapvető jogok biztosa a helyettesek egyetértésével állapítja meg."

Indokolás: Lásd a T/3585/93. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. egyharmada sem támogatja

- az Előterjesztő képviselője nem ért egyet

16. Dr. Lamperth Mónika képviselő az egységes javaslat **42. § (3) bekezdésének** a következő módosítását javasolja:

"(3) A Hivatalban foglalkozott [köztisztviselőt] köztisztviselők felett a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa, a (4) bekezdésben meghatározott köztisztviselő esetében az alapvető jogok biztosának helyettese **[nevezi ki és menti fel, a munkáltatói jogokat egyebekben felette a főtitkár]** gyakorolja."

Indokolás: Lásd a **T/3585/89.** számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. egyharmada sem támogatja

- az Előterjesztő képviselője nem ért egyet

17. Az Előterjesztő az egységes javaslat **42. § (3) bekezdésének** a következő módosítását javasolja:

"(3) A Hivatalban foglalkoztatott köztisztviselőt az alapvető jogok biztosa, a (4) bekezdésben meghatározott köztisztviselő esetében az alapvető jogok biztosának helyettese nevezi ki és menti fel, a munkáltatói jogokat egyebekben felette a főtitkár gyakorolja."

Indokolás: Lásd a **T/3585/90/13.** számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

18. Dr. Lamperth Mónika képviselő az egységes javaslat **42. § (4) bekezdésének** a következő módosítását javasolja:

"(4) A Szervezeti és Működési Szabályzatban meg kell határozni azon köztisztviselők létszámkeretét, akik az alapvető jogok biztosa helyettesének irányítása alá tartoznak. A meghatározott létszámkeret nem lehet alacsonyabb, mint a hivatalban foglalkoztatott köztisztviselők 15 %-a, de minimum 20 fő."

Indokolás: Lásd a **T/3585/88.** számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. egyharmada sem támogatja

- az Előterjesztő képviselője nem ért egyet

19. Az Előterjesztő az egységes javaslat 43. § (3) bekezdésének a következő módosítását javasolja:

"(3) Felhatalmazást kap a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felügyeletére kijelölt miniszter, hogy az alapvető jogok biztosának a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szervei, valamint bünyügyi főigazgatósága és annak alsó- és középfokú szervei működésére szolgáló területre való belépésének, tartózkodásának és kilépésének a rendjét rendeletben határozza meg."

Indokolás: Lásd a T/3585/90/14. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

20. Az Előterjesztő az egységes javaslat 45. § (3) bekezdés nyitó szövegének a következő módosítását javasolja:

"(3) A hivatalban lévő nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa e törvény hatálybalépésétől az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese; a hivatalban lévő jövő nemzedékek országgyűlési biztosa e törvény hatálybalépésétől az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese; megbízatásukra e törvénynek az alapvető jogok biztosának helyettesére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy"

Indokolás: Lásd a T/3585/90/15. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

21. Az Előterjesztő az egységes javaslat 48. § (2) bekezdés záró szövegének a következő módosítását javasolja:

/(2) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény

.../

"szöveg lép."

Indokolás: Lásd a T/3585/90/16. számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

22. Az Előterjesztő az egységes javaslat 48. § (15) bekezdés záró szövegének a következő módosítását javasolja:

/(15) A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény

.../

"szöveg lép."

Indokolás: Lásd a **T/3585/90/17.** számú módosító javaslat indokolását.

A módosító javaslatot(tal):- az Alkotmányügyi biz. támogatja

Összeállította: az Országgyűlés Hivatalának Jogi főosztálya

Budapest, 2011. július 8.

**dr. Balsai István s.k.,
az Alkotmányügyi, igazságügyi
és ügyrendi bizottság elnöke**